

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—
UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje desno. Telefon št. 24. — SHS postnočkovni račun št. 11.787.
Na naročila brez denarja se ne odziva. — Rokopis se ne vrača.

Poštnina plačana v gotovini) Cena današnje številke Din 1'50

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—
TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri a datumom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti D 10.—, za inostranstvo D 18.—, dostavljen na dom D 11.—, na izkaznice D 10.— inzerati po dogovoru.
Naroča se pri upravi TABORA* MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Naslov

Maribor, nedelja 15. avgusta 1926.

Leto: VII. — Številka: 183.

Politične razmere na češkoslovaškem

Maribor, 12. avgusta.

Takih strankarskih bojev, kakor so se razpasli zadnje tedne na Češkoslovaškem, menda še ni bilo, odkar obstoji mlada slovanska država. Poprej so tudi imeli socialne in nacionalne boje; topot pa gre za čisto politično-strankarske prepire, ki začenjajo polniti češkoslovaško atmosfero z vedno gostejšim dimom. Afera generala Gajde je samo začela, ki se izza nje bode razni politični nezadovoljevi. Politična strast potiska v ospredje vedno bolj razne osebne momente. Vendar pa bi bilo napačno, če bi trdili, da gre zgolj za osebe in stranke. Gre tudi za važna načela.

Pravijo, da se pripravlja nova vlada, ki bi jo sestavili češkoslov. in nemški agrarci. Že v tem je dvoje pomembnih dejstev eno socialno, drugo nacionalno. Agrarni interesi naj bodo merodajni pri vodstvu čl. politike? In Nemci naj dobe besedo v vladi, v vodstvu države? Za socialistične stranke, ki se naslanjajo na proletarske sile (in le-ti imajo drugačne interese ko agrarci) je že samo dejstvo, da bi odločevale agrarne stranke, povod k boju. Za nacionalistične stranke in sicer za one, ki svoj narodni program nete do šovinizma, pa je bojno geslo, če se dajo v vladi zastopanim Nemcem kake koncesije, ki ojačujejo nemštvo na Češkoslovaškem.

Toda z druge strani se zadeva promatra tako-le: Agrarna stranka je tako na češki, kakor na nemški strani najmočnejša. Ostale stranke so zdrobljene in med njimi je že toliko trenja, da se zdaj nova pjetka nemogoča. Navsezadnje so danes razmere drugačne in je treba, da država krene v gospodarskem smislu na levo ali na desno, v socializem ali v agrarizem. Češki agrarci niso kako omejeni kmetje, temveč umevajo v polni meri tudi potrebe industrije in meščanstva. Če se tedaj agrarci obeh narodnosti najlažje sporazumejo, zakaj ne bi prevzeli državnega krmila? Kar se Nemcev tiče, je treba v državnem interesu pozdraviti, da se pritegnejo Nemci odgovornosti in k treznemu političnemu delu. Nemcev je v republiki več kot 2 milijona, manjšinski problem je silno pereč: razumna državna politika mora računati z njimi, zato se tudi ne more izogniti izvestnim koncesijam. Narodna asimilacija ne gre tako kot si jo zamišljajo vroče glave, ona pa tudi ne more biti vodilno geslo državne politike.

S skrajne levice kriče komunisti, da je vse to piškavo, treba je državo razdeliti in potem graditi znova po načrtih III. internacionale. Na skrajni desnici pa se zbirajo fašisti, ki vpijejo, da komunisti, socialisti in Nemci minirajo temelje čl. države, sedanja politika pa jih po krivdi Masaryka in Beneša ščiti. Treba je ubrati Mussolinijevo pot, porediti parlament (če naj sploh ostane) močni, diktatorski osebnosti (pravijo, da se je v ta namen rodil na svet dr. Kramář) in udariti po manjšinah tako, da bodo utihnile; za komuniste naj se ustvari neka bela »čeka«, proletarijatu pa naj se vije v glavo, da mora delati in ne večno tožiti o nizkih plačah in mastnih dobičkih delodajalcev. Kajti, je že tako: nekdo mora biti revež, da je lahko drugi bogat.

Napačno je, če se trdi, da so fašisti sami narodni demokrati. Le-ti se v največjem številu zatekajo k njim, sicer pa se zbirajo najrazličnejši nezadovoljevi, celo blvi komunistični voditelji, ki so se skregali s svojo partijo. Vsi čutijo potrebo, drugim poveljavati in menijo, da so obdarjeni z nekimi posebnimi sposobnostmi, ki jih uporabljajo za vodstvo.

Gre pa tudi za nekaj drugega: Prihodno pomlad bodo imeli v Češkoslova-

Boj za nettunske konvencije

Beograd 14. avgusta.

V odnosih nasproti Italiji je nastala kar čez noč izvestna izprememba. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, je zadnja Ninčičeva pot na Bled veljala predvsem posvetovanju z italijanskim poslanikom generalom Borderom, ki se nahaja na Bledu. Poslanik namreč v zadnjem času pritiska na našo vladu, da bi naj se čim prej ratificirale nettunske konvencije. Zlasti želi Bordero, da bi skupščina takoj odobrila beograjske in nettunske konvencije, medtem, ko bi se o dalmatinskem razlastilnem zakonu razpravljalo

pozneje. HSS skuša izbiti iz te zadeve kapital zase. Pravijo, da nettunske konvencije ne bodo veljale za nazaj. Italijanska diplomacija skuša radi tega onemogočiti razlastitev posestev v Dalmaciji, ker gre za posest italijanskih državljanov. Razlastilni zakon določa najvišjo odškodnino v znesku 1 dinar za m². Ker bo najbrže HSS s svojim stališčem glede pogodb z Italijo prodrla, smatrajo nekateri krogi, da je pozicija poslanika Bordera omajana.

Zadnji dan boja za srbske občine

Jutri se bodo vršile po vsej Srbiji občinske volitve.

Vsa pozornost političnih krogov je posvečena občinskim volitvam, ki se bodo vršile jutri po vsej Srbiji. Posebno ljuta je zadnja faza boja za beograjsko občino. Radikalna skupina, ki jo vodi znani Bobić, zmagovalno zatrjuje, da bo izšla iz volilnega boja kot relativno najmočnejša skupina. Tudi Davidovičevci upajo na veliko zmago. Da je Maksimovičeva skupina o nji prepričana, ni treba povdarjati. Z veliko pozornostjo čaka vsa javnost ne samo v Beogradu, ampak tudi v provinci, kakšen bo izid volilne bitke.

Kralj incognito v Zagrebu

Zagreb, 14. avgusta.

Kralj Aleksander je predvčerajšnjim zvečer prispel v najstrožjem inkognito iz Bleda na Zagreb. Avao je vodil sam in se je vozil križ-kražem po mestu. Zanimivo je, da je imel tudi kralj neprilike z zagrebško policijo, ki ni niti slutila, kdo je prišel v mesto. Na nekem križišču je redar ustavil avto, češ, da prehitro vozi. Ko je pristopil, da bi šoferja zabeležil, je prestrašeno opazil, da je šofer — kralj Aleksander. Drugi redar je ustavil kralja, ker ni imel avto predpisane številke. Kralj je bil dobre volje in ga je veselila natančnost zagrebških redarjev.

Kako nam Bolgarija odgovarja

Makedonstvujušči so pri Belasici udrl na naše ozemlje.

Beograd, 14. avgusta.

Včeraj sta zopet dve bolgarski tolpi upadli pri Belasici na jugoslovansko ozemlje. Tolpi sta bili baže v stikih z bolgarskimi oficirji v Petriču. Ena izmed njih se je pri karauli Dobropolje srečala z našo orožniško patruljo. Vnel se je oster boj. Tolpa je pobegnila in pustila dva mrliča.

škem volitve prezidenta. Masaryk je sicer tako popularen, da ima slejkoprej največ zagledov, ali partizani niso preveč zadovoljni z njim. »Narodni listy« ga že odkrito napadajo, to pa radi tega, ker imajo tam blizu najbolj nestrpnega pretendentu — dr. Kramářa. Je to zaslužen mož in odličan politik, toda vrlo ambiciozen in hud strankar. Po socialnih nazorih je tipičen manchesterški liberalec, ki bi hotel vse, kateri so proti kapitalizmu, utopiti v žlici vode. Ker je bil veleposestnik na Ruskem in ima zveze z ruskimi grofi, je seveda velik nasprotnik boljševizma in zagovornik carizma. Sedanja politična pasivnost in razpadanje njegove stranke sta ga spravili na desnico: simpatizira z Mussolinijem, dasi je sicer ultra-panslavist, seveda sorte à la »Hej Slovani«.

Kako se bodo razvijale politične razmere v bodoče, je težko reči. V nekem oziru to niti ni češki problem. Gre zasamo za bogate in srečne ljudi. B. B.

Izjava kralja Borisa

Ženeva, 14. avgusta.

Kralj Boris je prispel v Curih. Izjavil je zastopnikom tiska, da med Jugoslavijo in Bolgarijo ni konflikta. Če bi res bila kaka kriza, tedaj bi moral takoj potovanje prekiniti. Sicer pa se bo koncem tedna na zahtevo vlade vrnil v Sofijo.

Kratko — najnovejše

O veliki eksploziji v Csepelu pri Budimpešti prihajajo protislovne vesti. Nekateri pravijo, da je imela ogromen obseg, in je povzročila strašno škodo, dočim drugi trde, da je škoda neznatna, žrtve pa sploh ni. Oficijsko se prikazuje dogodek kot precej nedolžen. Zdi se, da je eksplozijo povzročil atentator in da ima politično ozadje.

Pri Langenbachu na Bavarskem se je zgodila velika železniška nesreča. Iztril je osební vlak. Škoda je ogromna. Pod razvalinami vagonov so našli 12 mrtvih in mnogo lahko in težje ranjenih oseb.

V Capuro pri Bariju v Italiji je nastala velika eksplozija v tovarni umetnega ognja. Osem ljudi je mrtvih, mnogo ranjenih.

V Baltimoru je sfrčalo v zrak 15 tankov, ki so vsebovali 600.000 glonov bencina.

Češki general Gajda, čigar afeta je vzbudila toliko pozornosti, je bil superabitriran in vpokojen.

BORZA

CURICH Avala. 14. avgusta. Izvirno. Beograd 9.125. Paris 14-15. London 15.13 Newyork 517.50. Milan 17.03. Praga 15.325. Wien 73.10. Budimpešta 0.7235. Berlin 123.20. Brusel 13.95. Amsterdam 207.65. Varšava 56.50.

to, kam se bo zibala evropska politika: na levo ali na desnico in ali bodo srednje, demokratično-meščanske stranke prebile krizo, v kateri se nahajajo po vseh evropskih državah. Tudi v češki politiki se križajo med sabo razne ideologije, razni svetovni nazori in stremjenja, razcepljenost socialnega in strankarskega življenja pa je kriva, da so ti konflikti tako osebni, strastni in zapredeni.

Govori se o krizi čl. parlamentarizma. Tolikokrat se je že povdarilo, da parlamentarizem ni v krizi, pač pa razjeda neka paraliza stranke. Slabe stranke — slab parlament. Čsl. parlament je pokazal veliko zrelosti in če ne bi bil ustvaril nič drugega kot socialno zakonodajo, kakor jo ima Evropa, bi položil dokaz o svojem »raison d'être«. Država malega naroda je pokazala, da se mora skrbeti tudi za malega človeka, ne samo za bogate in srečne ljudi. B. B.

K čisti obleki

rabite čisto obutev

Moški Din 99.-

Ženski Din 65.-

Otroški Din 49.-

Rata

Velik uspeh Vodnikove družbe

Maribor, 13. avgusta.

Ko je bila ustanovljena »Vodnikova družba«, ki naj izdaja lepo in ceneno slovensko čtivo, so se v klerikalnem odboru silno zbal konkurence Mohorjevi družbi in so nekaj časa vpili, da je Vodnikova družba brezverska, protikrščanska in kdovekaj še. Toda ta reklama je družbi samo koristila.

Z zadoščenjem beležimo tudi mi razveseljivo dejstvo, da je število članov Vodnikove družbe že prekoračilo 12.000, kar je za prvo leto tako časten uspeh, kakor ga njeni ustanovitelji niti pričakovali niso. Pomislimo, da družba ni izdala nobene knjige in da je bila radi tega propaganda za njo težja kot bo prihodnje leto.

V oktobru bodo dobili člani štiri lepe knjige: razen Velike pratike prirodoslovno poučno knjigo in dva leposlovna »spisa izpod peresa dveh znanih slovenskih pripovednikov Vladimirja Levstika in Juša Kozaka.

Nimamo sicer pri roki številke, vendar pa vemo, da se je tudi Maribor častno izkazal. Prepričani smo, da bo prihodnje leto uspeh še večji.

— Strela raztrgala most. Povodom nalivov zadnjih dni je strela udarila v most v Brodu na Kolpi in raztrgala dva cementna stebra.

— Madžarski vohun pred osljeskim sodiščem. Jutri se bo pričela pri osljeskim sodišču razprava proti vohunu F. Sebeku, kadetu iz Pečuha. Obtožen je veleizdaje in predlagan k usmrtni.

o Odbor Sokolskega društva v Mariboru poziva vse članstvo, da se udeleži civilno z znaki prireditve bratskega društva v Studencih, ki se vrši v nedeljo, dne 15. avg. ob 15. uri popoldne v Sokolskem domu v Studencih. Bratsko društvo v Studencih zasluži od strani mariborskega sokolstva popolno podporo, zato pričakuje odbor, da se bo članstvo odzvalo temu pozivu polnoštevilno. — Zbirališče pri Narodnem domu ob 14. uri. — Z d r a v o !

Profesor: »Kaj je vakuum?«

Dijak: »Da, saj imam v glavi, a si ne morem domisliti.«

K beli obleki
kupite belo obutev
Moški Din 99.-
Ženski Din 65.-
Otroški Din 49.-

Bata

JAVEN DRUŠTVENI NASTOP ŠOKOLA V STUDENCIH

in veselica se vrši ob vsakem vremenu, na kar opozarjamo občinstvo. V slučaju neugodnega vremena zadostujejo tudi za številno občinstvo obširni notranji prostori doma. Vstopnina 6 Din. Začetek ob 15. uri.

Mariborske vesti

Maribor, 14. avgusta.

Tretje nadaljevanje seje občinskega sveta

Snočnja seja občinskega sveta mariborskega je imela razpravljati o izpremembi pravil Mestne hranilnice, kar je privabilo v sejo dvorano mnogo občinstva.

Ob 18. uri 30 je župan g. dr. Leskovač otvoril sejo in prečital ostavko občinskega svetnika gospoda Franceta (NSS), ki radi bolezni ne more več opravljati zaupane mu naloge. Na njegovo mesto je prišel železniški nadzornik g. Lorber.

Sledilo je poročilo gospoda župana o Narodnem gledališču.

Kjer je bilo opuščeno mesto ravnatelja drame, mesto katerega je bil izvoljen poseben odsek, ki ga bo vodil upravnik gledališča g. dr. Brenčič. Dalje je poročal gospod župan, da je bila ta izprememba javljena dosedanjemu ravnatelju drame g. Bratini in da mu je bil ponujen engagement pod lanskeletnimi pogoji. Z ozirom na to, da g. Bratina na tozadevni dopis ni v danem roku odgovoril, se smatra, kakor je izpovedal g. dr. Brenčič, da ne reflektira na ponujeno mu mesto. K poročilu župana je občinski svetnik Bahum stavil predlog, da se iz vrst občinskih svetnikov izvoli 5 članski odbor, ki bi naj nadzoroval delovanje gledališča, za kar je občinski svet z ozirom na znatno podporo, ki jo daje gledališču, popolnoma upravičen. Predlog je bil sprejet, nakar je župan prešel na glavno točko dnevnega reda.

»Novo Svijetlo«, Zagreb.

Sv. Frančišek Asiški

Sv. Frančišek Asiški je bil v resnici izreden človek. Kot sin bogatih starihov se je poročil namesto z dekletom z uboštvom. Tako je dokazal vsemu človeštvu, da je mogoče ohraniti krepost in popolno dobroto edino v siromaštvu.

Sin grešnih časov, ko so se ljudje, kakor danes med seboj preganjali, živeli od tatvin, goljufije, nasilja, krivice, laži, licemerstva, v raskošju in blodnjah, se je živeč med njimi in nagibajoč se k njim, spreobrnil čez noč in se odločil, posvetiti vse svoje življenje zdravljenju ljudi od bolezni, ki jih delajo nesrečne. Odklekel se je telesnim užitkom, verujoč samo v vrednost človeške duše.

Vsak človek je v toliko žival, v kolikor se da obvladati od telesnih pohot. Sv. Frančišek pa je predstavnik čiste človeka, kajti vse nagibe k zlemu je premagal in je celo svoje življenje delal le dobro.

Brez dvoma se taki ljudje javljajo vedno v najslabših, najbolj grešnih časih. V takem posamezniku se zberejo in nakopičijo vse one misli in občutki ter vse želje, ki so kakor kak duševni fluid šle skozi glave in srca mnogih tisočev najrazličnejših ljudi. Taki ljudje so rezultat misli in čustev daljšega časovnega razdobja.

izpremembo pravil Mestne hranilnice, o kateri se je na predlog župana razpravljalo na tajni seji. S sprejetjem tega predloga, je bila javna seja zaključena.

Zadeva Mestne hranilnice definitivno urejena

Na včerajšnji tajni seji je občinski svet razpravljal o izpremembi pravil Mestne hranilnice. Uvodoma je poročal v imenu revizijske komisije g. Borle, nakar sta SLS in JSS stavili zahtevo, da se pravila spremenijo tako, da voli ves upravni odbor hranilnice občinski svet sam. Dosedanja pravila pa določajo, da upravni odbor sam predlaga kandidate občinskemu svetu. Po ostri in dolgi debati pa je bil končno sprejet proti socialističnim glasovom kompromisen predlog, da se število članov upravnega odbora zmanjša na 14 in da jih 12 voli direktno občinski svet, drugo polovico pa predlaga, kakor doslej upravni odbor. Da si občina zagotovi vpliv na Mestno hranilnico, se je sklenilo, da mora upravni odbor predlagati najmanj po 6 občinskih odbornikov in sicer tako, da mora biti iz vsake stranke, ki ima v občinskem svetu vsaj štiri mandate, izvoljen po eden odbornik.

Pravila pa so bila spremenjena tudi v drugih točkah, ki pa v bistvu ne pomenijo znatne izpremembe.

Glas iz občinstva

Gospod urednik,

menda ste tudi Vi zabeležili, da naši cerkveni krogi vodijo priprave za beatifikacijo mariborskega škofa in slovenskega buditelja A. M. Slomška. Ta akcija je hvalevredna, kajti, če imajo drugi narodi toliko svetnikov in blaženih, zakaj ne bi imeli tudi mi Slovenci katerega. Slomšek je bil nedvomno pobožen, velik in zaslužen mož, tudi če je včasih malo obupaval in je nekoč dejal, da naj se Slovenci tolažimo, češ, da homo govorili v nebesih z angeljskim jezikom, če nam bodo našli Nemci vzeli na zemlji naš slovenski jezik.

Le na eno bi opozoril. Pojdite na staro mariborsko pokopališče in pogledite skozi železno mrežo na vratih v kapelico, kjer je pokopan Slomšek. Opazili boste, da sta v času, ko se začnejo priprave za beatifikacijo A. M. Slomška, pred ploščo njegovega naslednika Stepischnegega (?) dve sveči, pred Slomškovim grobom pa ni nobene.

Ne vem, kdo skrbi za sveče, ali ta pozornost slovenskemu renegatu Stepischneku, ki se je radi mariborske nemške buržoazije in avstrijske vlade odtujil svojemu rodu, me je nekoliko osupnila. Zlasti, če pomislim, kdo je njegov sosed, bodoči blaženi A. M. Slomšek in kdo je Maksimilijan Stepischnigg ... X

JUTRI DOPOLDAN PROMENADNI KONCERT V PARKU V KORIST POPLAVLJENCEM!

m Povratek češkoslovaških oficirjev. Po dosedanjih dispozicijah, bodo oficirji čsl. generalnega štaba, ki so bili ob prihodu v našo državo v Mariboru tako priščno sprejeti, prispeli na povratku v domovino jutri (v nedeljo) ob 14.42 v Maribor. Včeraj se je posvetoval o dostojnem sprejemu odbor Jugoslov.-češkoslov. lige. Pri seji, ki jo je vodil predsednik

Na tisoče ljudi je bilo takrat prepričanih, da je človeško življenje nepopolno in ničvredno, ako živijo ljudje zgolj radi tega, da vzdrže pri življenju svoje noge, roke, svoj trebuh in ostalo telo, kakor pač to delajo živali. Tisoči ljudi so čutili krivice, ki so se dogajale ter so hrepneli po pravici. Čutili so mržnjo in zavist in hrepneli po ljubezni. Čutili so nasilje ter koprnili po miru, slogi, enakosti, svobodi in bratstvu.

Kar je tisoče ljudi samo čutilo in samo želelo, se je osredotočilo v enem samem, sv. Frančišku, ki je prišel pridigovati o ljubezni, miru, slogi in pravici. Pridigoval je resnico in ji je bil zvesto udan. Kakor Krist, je tudi on ljubil svoje sovražnike in nasprotnike.

Kakor Krist je tudi on bil pripravljen umreti za resnico in pravico. Zase ni skrbel. Z dobrimi deli si je iskal zadovoljstva. Kljub temu, da je živel skoraj od nič, da ni imel nikjer ničesar — v največjem uboštvu so se mu usla vedno smehljala in izražala največje notranje zadovoljstvo in srečo.

Katoliška cerkev slavi te dni njegov spomin po vsem svetu. Katoliška cerkev si ga prisvaja, kakor da bi ga bila ona rodila in vzgojila. Toda Frančišek bi bil takšen, tudi če ne bi bilo katoliške cerkve. Bog ne pošilja v svet takih ljudi samo eni cerkvi, temveč vsemu člove-

post. dr. Pivko, je bil navzoč v imenu vojaške oblasti g. polkovnik Ludovič. Liga je sklenila, da bo poklonila vsakemu članu ekskurzije po eno buteljko izbornega slovenskega vina in paket finnega namiznega sadja. Na odhodu z Jugoslavije bodo češkoslovaške oficirje pozdravili zastopniki oblasti in lige. Občinstvo se prosi, da pride na peron in pokaže gostom našo pozornost.

m Kmečki dnevi. Včeraj je bilo videti po mariborskih ulicah veliko duhovščine z dežele, danes so se pa pripeljali kmetje in kmetice, da se udeležijo kmetijskih dnevov, ki naj »požive pravo kmetško domačnost in veselje do kmetijskega stanja.« Samo na sebi je to lepo ali poglaviti namen je vendarle politika SLS. Da bo kmetom lepše na njihovi grudi, je treba drugih, jačjih sredstev, kot so takale predavanja, procesije itd. Opaziti pa je, da taka gesla ne vlečejo preveč, ker pričakovane navala ni.

m Iz pisarne Jugoslovenske Matice. V zadevi zakasnelih policijskih prošnji, kakor v zadevi nastavitve učiteljev iz Italije, se je na razna vprašanja tukajšnja podružnica J. M. obrnila za informacije na ministrstvo v Beogradu. Prizadeti dobijo na podlagi odgovora iz Beograda tozadevno pojasnilo v društveni pisarni. Slovenska ulica št. 2, vsak dan od 17. do 19. ure. Za Jugoslovensko Matico je daroval zdravnik dr. Benjamin Ipavc 100 dinarjev. Posnemajte!

m Knjiga Selona Watsona o vzrokih svetovne vojne, ki jo je pravkar izdala zagrebška »Nova Evropa« in ki se tiče predvsem atentata v Sarajevu in politike srbske in avstro-ogrske vlade, vzbuja povsod veliko pozornosti. Zagrebški in beograjski listi prinašajo daljše odlomke iz nje. Mariborčani dobe knjigo pri poverjeniku »Nove Evrope« B. Boriku v Mariboru, Jurčičeva ul. 4.

m Slovensko lovsko društvo — glavna podružnica Maribor priredi v nedeljo dne 12. t. m. na vojaškem strelišču na Teznu svoje letošnje tekmovalno stre-

ljanje na dragocene dobitke. Streljanje na srnaka, 20. krožno tarčo na 100 korakov in na leteče golobe se bo vršilo od 8. ure do 12. ure in od 14. do 18. ure. Brezplačen vstop je poleg povabljenim dovoljen tekmovalcem, članom društva in po njih vpeljanim gostom. Razdelitev daril ob 20.30 uri v hotelu Meran. Tekmovalni red bo interesantom na razpolago na strelišču. — Odbor.

m Slovensko obrtno društvo v Mariboru obvešča vse one, ki so se že prijavili za knjigovodski tečaj, da se tečaj začne s 17. avgustom 1926 ob 20. uri (8. uri) zvečer na drž. dvoraz. trgovski šoli.

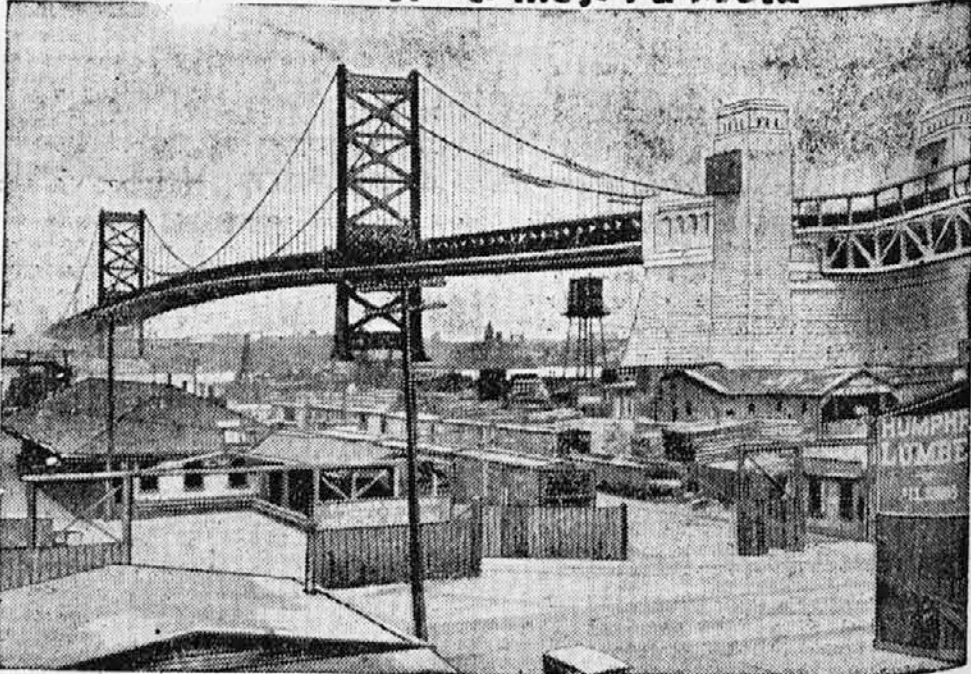
m Otvoritev trgovine. V Gosposki ulici št. 20. so otvorili z današnjim dnem mariborski mizarski in tapetniški mojstri, ki so osnovali »Zalogo pohištva mizarskih in tapetinskih mojstrov d. z. o. z. v Mariboru« skladišče svojih lastnih izdelkov. Vodstvo družbe je prevzel gospod Karol Preis. Dobro ime njegovega lastnega podjetja jamči cenjenemu občinstvu za dobro in solidno nabavo posameznih predmetov in vrsto opreme stanovanj in pisarn. Poleg prodaje vseh vrst lesenega in tapetinskega pohištva, od najnavadnejše do najfinejšje izdelave, bo podjetje izdelovalo tudi posamezne dele, kakor tudi kompletne garniture pohištva pa tujih osnutkih. Cene bodo tako nizke, da bo vsakomur omogočeno nabaviti za mal denar okusno in trpežno pohištvo.

m Izgubila se je psica — španjolka, 7 tednov stara, rjava z belimi lisami, dolgi mihi in obilno dlako. Najbrže se je kam zatekla. Kdor bi o psici kaj vedel, se uljudno naproša, da javi g. nadupravitelju Stegnarju v Splošni bolnici, kjer se psica tudi proti primerni nagradi vrne.

m »Hotel Halbwild«, danes v soboto zvečer koncert železničarske godbe, jutri v nedeljo zjutraj in večerni koncert priljubljene kapele »Meglič«. 1648

m Grajska klet. Danes ter vsako soboto in sredo družinski večer s plesom do 3. ure zjutraj. Dnevno umetniški koncert. 1646

Na največji višči most na svetu

Dela Camden — philadelphskega mostu, ki je največji višči most na svetu, so končana. Most spaja državi Penn-

silvanijo in New Jersey, ki ju je doslej ločila reka Delavare.

štvu. Bog ni niti katoličan, niti pravoslaven niti protestant, niti žid niti musliman, temveč je v njem ves svet. Niti Kristus ni bil pripadnik neke posebne vere, ampak je delal za vse človeštvo. Sv. Frančišek je s svojim življenjem bil vzgled vsemu svetu in je popolnoma napačno, če si ga katoličani prisvajajo. On ni bil učitelj katoliške dogmatike. Bil je etični velikan, etični heroj in zato se klanjamo njegovemu duhu, želeč, da bi njegovemu zgledu sledili vsi ljudje, najsi žive v bogastvu ali pa v bedi. Želimo, da ne bi katoliški duhovniki slavili njegovega spomina z zvonjenjem, prižiganjem sveč in pesmijo, temveč, da se zaobljubijo, da bodo tudi oni živeli, kakor sv. Frančišek in Kristus v siromaštvu, kreposti in ljubezni. Otresejo naj se požrešnosti in napuha, domišljije in prevzetnosti in naj bodo dobrotljivi, usmiljeni in požrtvovalni, naj žive in naj delajo za svojega bližnjega in naj ne morijo ljudi z večnim dokazovanjem tistega, kar nima pomena za narod, temveč ga samo nori in dela neumnega. Naj ne tepajo velikih in svetih načel z zlorabljanjem v umazane politične namene!

Čudré Therriet:

Petdesetletnica

V dneh cvetja in oplojevanja, ko se pojavi pomlad v vsej krasoti, se najra-

je spominjam vesele pokrajine Turenske, ki je prava dežela ljubezni, plodnosti in izobilja; — dežela, v katere čisti vodah se neprestano, zrcali modro, tiho nebo, kjer nas beli gradovi spominjajo nekdanjih kraljevskih ljubink; kjer so sadovnjaki polni sadov, a kleti polne opojne pijače. V tem veselem okvirju vidim jasno lice dobrega prijatelja iz davno preteklih dni, Arsen Chantoiseau, tako se je pisal, je s svojo zdravno in krepko osebnostjo predstavljal čisto turenško-raso.

Arsen Chantoiseau je stanoval v Monbazouhu, v enem izmed najlepših kotičkov Indrine doline. Njegova hiša, kmečke zunanosti je tonila med orehi, izven vasi na robu sadovnjaka, ki je rahlo visel proti reki. Hiši je vedno pravil puščavnikov dom. In v resnici je bil lastnik, star kakih 50 let, podoben puščavniku. Živel je v blaženi tišini s svojo gospodinjjo, ki je že davno prešla dobo, ko se žene snubijo. Sicer pa je bil Arsen bolj naklonjen dobri kuhinji nego ljubezni; ravno tako mu je bila klet bolj založena od biblioteke. Kuhinja ni v ničemer zaostajala za kletjo, kajti Arsen je rad pogostil majhen krog svojih prijateljev. Večerie so pri njem vedno trajale pozno v noč in rad je videl, da gošče zamudijo vlak ter se vračajo v Tour.

Nekega jutra, ko sem nenadoma obiskal Arsen, je bil ravno pripravljen, da odide z doma.

K platneni obleki
kupite platneno obutev
Moški Din 99.-
Ženski Din 65.-
Otroški Din 49.-

Ata

— Prostovoljno gasilno društvo Pekre priredi poletno veselico, katere je bila namenjena 8. avgusta, 15. tm. z enakim sporedom. — Odbor. 102.

Dr. med. Klara Kukovec

Gosposka ul. 2

1647

ordinira zopet od 14. avgusta.

Sport

Jutrnji nogomet

SD Rapid I. nar. : Svoboda I. nar. ob 9. uri

SD Rapid II. nar. : ISSK Maribor II. nar. ob pol 11. uri

SD Rapid rez. : SD Merkur rez. ob 15. uri

SD Rapid : SD Svoboda ob 17. uri.

Lawn-tenis-turnir za prvenstvo mariborske oblasti

V nedeljo, dne 28. t. m. se bo pričel na tenis igriščih ISSK Maribora tenis

turnir za prvenstvo naše oblasti, za katerega je tukajšnji dnevnik »Marburger Zeitung« razpisal ličen pokal. Turnirja se bodo udeležili: ISSK Maribor, SD Rapid, STK Ptuj in SK Celje. Natančnejše podatke daje sekcijski blagajnik ISSK Maribora g. Babič.

Kolesarska dirka „Peruna“

Radi slabega vremena minule nedelje se je za takrat napovedana kolesarska dirka Maribor—Št. Ilj preložila in se bo vršila v nedeljo dne 15. t. m. ob 2. uri popoldan. Startale bodo tri skupine: pri seniorjih se bodo najboljši borili za plamenec Kosič, Pahor in Moravec, dočim bodo pri glavni dirki najostreje konkurirali Škrabar, Ferkanec in Nabergoi. Pri juniorjih imata največ izgledov Petan in Šibenik. Za dirko so se prijavili tudi člani slovenjebistriškega odseka.

Po dirki se bo vršila v Št. Ilju velika vrtna veselica, na kateri bodo sodelovali tudi pevci Jadranaši in tamburaški zbor napredne trgovske mladine. Izletniki kolesarji se bodo zbirali pri »Prah« ob ¼ na 2. uro, dočim se ostali izletniki odpeljejo z vlakom ob 13. uri 30.

Kino

GRAJSKI KINO

Četrtek 12. avgusta do vključno nedelje 15. avgusta igra **Fantom opere**. Silno napeta senzacionalna drama po romanu, ki je bil izdan v vseh deželah sveta in pisan v vseh jezikih. (Pred kratkim ga je objavljala list »Jutro«.) Lon Chaney in Mary Philbin v glavni vlogi.

APOLO KINO

Od 13. do 16. avgusta **Človek z brazgotino**. 7 činov o ljubezni in silnem brezakonu. Najnovejši in najslajnejši Henry-Porten-film. V glavnih vlogah prvovrstni igralci, kakor Henry Porten in Memo Benassi.

KINO »DIANA« STUDENCI

Od sobote 14. do vključno torka 17. avgusta **Pat in Patachon!** Tragičnomena v 6. činih.

o poglobitvi našega kulturnega dela in ki z užitek poslušajo vsako tuje mnenje, da si izkristalizira sodbe in nazore, sem ga poslal v »Veliki kavarni«, kjer vsak popoldan prebira dunajske časnike in razne žurnale.

— Torej boš vendarle odšel iz Talijnega hrama na Slomškovem trgu? — ga vprašam.

— Ne najdem prave podlage, da bi mogel udeležiti svoje načrte. Imam jih, verujem v svoje ideje in jih hočem zastopati. Toda sedanjí teaterski ustroj mi ne ugaja. Ne samo v Mariboru, tudi drugod pri nas. Preveč birokratizirano je vse.

— Kaj čutiš po glednem delu v Mariboru?

— Da nerad odhajam. Verjemi, da sem mislil noč in dan na teater. Sodite me, kakor me hočete, ali jaz vem, da sem šel svojo pot, ki sem jo moral iti. Ob odhodu me veseli to-le: Dana je taka podlaga, da gledališče ne bo moglo nazaj. Ljudje bodo sami zahtevali umetnosti. Prejalsije. Morda se bodo sedaj nekaj časa najraje smejali, ali to naveliča in disgustira.

— Svoje dni sem pisal o Tvojih teaterskih ciljih. Zdela se mi je, da jim zadnje čase nisi bil dosleden. Kaj si hotel pravzaprav?

— Nekaj sem imel vsekakor pred očmi: vzpeti pestro mavrico dramske umetnosti iz preteklosti v bodočnost. Dva konca je imel ta lok: antični Sophokles in ekspresionistični Hasenclever. Ondam sem pregledal bilanco svojega dela v Mariboru. Iz 14 literatur sem dal 75 avtorjev s 113 deli, od teh so 6 literatur s 15 avtorji in 17 deli absolvirali gostje. Domači ansambl je v teh 6 sezonah odigral 96 del, izmed teh sem jih jaz zrežiral 33, igral pa sem 49 vlog. Ali hočeš še več? Pa inscenacija...

— Ni moja reč!

— Kaj pa slovo od Mariborčanov?

— Tekom večletnega opazovanja sem spoznal, da imajo ljudje v splošnem veliko več smisla za resno umetnost kot mislijo nekateri »kritiki«. Jaz nisem dobrega okusa občinstva nikoli podcenjeval, zato se hočem tudi posloviti dostojno. Morda Cankar, morda Shakespeare

ali pa vsaka nova slov. drama. Izbera je velika.

Potem sva prišla na načrte — pravi namen, ki me je privedel k njemu. Kajti, — če sem bil prav podčen, — so taki, da jih javnost mora izvesti.

— O, načrtov pa imam poln koš! — je dejal.

— Kakor vsi. Daj, razodeni poglavitne!

— Hotel bi sestaviti maihen, izboren ansambl. Kakih 10—15 dobrih igralcev in igralk. S to umetniško družino bi priredil propagandna gostovanja s slovenskimi deli širom Jugoslavije. Našudirali bi kakih 5—6 del, predvsem Cankarja. Toda to bi moralo biti vzorno našudirano. Vsak bi moral dati maksimum. Saj veš, kako slabo nas poznajo. Morda bi si bili potem bližje in bi se bolj razumeli s Srbi in Hrvači.

— Idealist si. Ni jim veliko do tega, da nas poznajo s te strani. Toda, povej še kaj!

— Kot igralec in režiser bi znabiti nastopal v Ljubljani, kot scenograf v Zagrebu.

— In Maribor?

— Zanj imam čisto posebne načrte. Marijonetnega gledališča nimamo. Kar je bilo doslej poizkusov, vsi so bili nezadostni. In vendar je za malčke ogromnega pomena. Tu jih začnimo šolati za gledališče. Potem bi hotel našudirati par mladinskih iger z deco. Dalje namernam obiskati večje kraje in čitatelj slovenske avtorje, pesmi in prozo. To pri nas še ni upeljano. Se imam en načrt: dobil sem neke zveze in bi hotel placirati našo dramo, zlasti Cankarja, v Nemčiji. Toda treba bi bilo denarja. In zopet denarja. A Mecenji so, zdi se, izumrli, kakor ichtiosauriji.

— Toda, slišal sem vse kaj drugega, nam bližjega. Naše podeželske odre misliš organizirati? O tem kaj povej.

G. Bratina se je nasmešnil in izpil požirek medtem že ohlajene temnobe kave, ki mora imeti pri njem izvesno barvno nijanso, sicer jo vrne. Križ za piccola!

— To so moji stari načrti. V drugi številki zgodaj zaspale mariborske

Umetniško življenje na naši deželi

Načrti g. Valo Bratine o enotnem delovanju diletanških odrov.

Maribor, 14. avgusta.

Dosedanji ravnatelj mariborske drame, znani režiser in inscenator Valo Bratina zapušča naše gledališče. Ne bi bilo prav, če bi se ob njegovem odhodu povdarjale zgolj senčne strani, ne bi pa se naglasile tudi njegove nedvomne zasluge za umetniško poglobitev mariborske drame. Tudi v kulturnem življenju so potrebni jasni in čisti računi. Noben objektivni poznavalec gledališkega dela v Mariboru ne bo spregledal problematičnih in celo šibkih strani delovanja naše drame, toliko poštenja pa mora biti v slehernem, da da vsakemu svoj. In to že moramo priznati, da je bil v šestih sezonah, v katerih je deloval g. Bratina v Mariboru, nivo naše drame, kljub skrajno pomanjkljivemu ansamblu tak, da se nam je ni bilo treba sramovati niti pred večjimi kulturnimi centri. S tem ne rečemo, da ni šla povprečna linija včasih navzdol, da se ni zlasti v zadnjih dveh sezonah čutila nekaka odrevenelost. Glede g. Bratine, kot gledališkega čimtelja, je treba čisto odkrito reči, da smo se včasih strinjali z

njegovimi zasnovami, drugičkrat pa razhajali, ne moremo in ne smemo pa utajiti, da je edini med mariborskimi igralci, ki ima široko gledališko obzorje, ljubezen do umetnosti in tudi umetniško kulturo. Ni prijatelj tiste izlizane malomeščanske »kulture«, ki pretvarja gledališče v bolj-šo vrsto kabareta, kjer se sita gospoda smeje in si krati dolg čas, ali to ni noben, ki mu umetnost ni prazna fraza, temveč vsakdanje duhovno obhajilo. Pisec teh vrstic je v »Ljublj. Zvonu«, »Kritiki« in drugod po svoji najboljši vednosti in vesti označil senčne strani naše drame in nje dosedanjega ravnatelja, vendar pa meni, da je ob odhodu, ki zanj ne bo in ne more biti tragičen korak, treba baš s te strani povedati, da njegova setev ni bila zaman. Naj umetnik ne misli, da ga odpravljamo kot hlapca Jerneja, tudi če mi ne damo pravice.

Izvedel sem po ovinkih, da ima g. Bratina razne interesantne načrte o svojem nadaljnjem delovanju izven mariborske drame. Kot človek, ki rad sliši

— Prijatelj, mi je dejal, prišli ste o pravem času... Moja stara oskrbnica je ohromela in rad bi ji bil poslal pomočnico, predvsem radi tega, ker bom prihodnji mesec slavil petdesetletnico, da bi hotel povabiti na kosilo vse svoje prijatelje. Želim si, da bi bila gostinja taka, da bi se o njej še dolgo govorilo. Da pa bo to mogoče, moram najti služkinjo, ki bo znala pomagati Radegondi. Ni lahko privedi v hišo novo žensko. Priporočali so mi sestro vrtnarja iz Kužjere, pa grem k njej, da se prepričam, ali je za rabo. Pojdite z mano, mi bode svetovali.

Kužjere je oddaljen skoro eno miljo od Monbazona in je znan predvsem radi gradu, v katerem je stanovala Marija Medicejska. Služkinja, ki so jo priporočili Chantoiseau, je stanovala v vratarjevi hiši, predstavil pa nam jo je njen brat. Ime ji je bilo Florenca in kakor pri mnogih Turenkah, se je tudi pri njej zdelo, da ima nekaj plemenitške krvi v sebi. Bilo je deklet petindvajsetih let, vitkega stasa, visoka, bela kot sneg, kostanjevih kodrastih las in strastnih črnih oči. Sporazum je bil takoj sklenjen. Za časa pogovora sem opazil, da so se pogledi lepega dekleta delj časa zadrževali na močnem prijatelju in prvič se mi je zazdelo, da je Arsen dobro ohranjen in lep možak...

Dogovorila sta se, da pride deklet že naslednjega dne na njegovo posestvo. Vrnila sva se sedaj na Arsenov dom.

Arsen je molčal in zdelo se je, kakor bi se bil udal globokemu razmišljanju. Šele ko sva prišla pred Monbazon, je prekinil molk in dejal:

— Naj vrag vzame to belo polto deklet kojih oči... Bójim se, da se bo Radegondi zdelo premлада...

Bil sem prepričan, da je vso pot mislil na lepo Florenco.

Ob Arsenovi petdesetletnici smo bili vsi pri njem. Obedovali smo v hladni obednici prvovrstno kosilo. Krasna Florenca pa ga je sladila s svojo ljubkostjo in krasoto. Gostje so jo pozirali z očmi in jo prijazno ogovarjali. Toda to ni vzbujalo pri njej nikake pozornosti. Njeni pogledi so mirnodušno ogledovali goste in gospodarja. Toda mož je bil ves prevzet in se ni brigal za to. Pred zaključkom gostije je Arsen postavil na mizo štiri prašne steklenice in vskliknil:

— Prijatelji potrebno je, da spijemo to vino na čast moje petdesetletnice. Pokojni oče ga je natočil v te steklenice ob mojem rojstvu.

Pričeli smo piti na čast njegovi petdesetletnici, napili smo duši njegovega očeta in menda tudi na čast Florencinih črnim očem. Arsen je bil neutrudljiv; vsekakor je imel namen, da nas opijani; neprestano je polnil kozarce. Toda zmotil se je. Govoril je mnogo, a pil je ravno toliko, kakor mi. Ko nas je po-

spremil na postajo, ga noge niso nosile sigurno.

Mi smo odšli v Tour, on pa se je vrnil domov, ko je že noč pokrila vso dolino. Arsen je vstopil v svojo sobo oprijemajoč se zidu in se spustil v naslonjač. Nenadoma se je razsvetlila soba in na pragu se je pojavila Florenca.

— Kako se počutite, gospod Chantoiseau? ga je vprašala nežno.

— Ah, vi ste, otrok moj... je zagodel Arsen. Kje je Radegonda?

— Trudna je in je že v postelji. Jaz pa sem ostala, da vam postrežem, če boste kaj rabili... Zdi se mi, da ste močno utrujeni...

— Nisem... nisem... samo glavo imam precej težko... Rad bi čašo čaja.

Ona je to pričakovala in topel čaj je bil v trenutku postrežen.

Arsen je bil močan človek in dve čaši čaja sta zadostovali, da se je streznil.

— Hvala vam, Florenca: Vi ste dobro deklet... Sedaj mi je popolnoma dobro... Samo, da še zadremam za četrto ure...

Naslonil je glavo ob naslonjač in začel dremati. Še sam ni vedel, koliko časa je dremal, ko ga je nenadoma prebudil svež prijeten dotik. Oči so se mu hitro odprle, toda občutek je bil tako prijeten, da se ni zganil, ampak pustil, da so se Florencine ustnice ponovno dotaknile njegovih lic.

Helgoland

9. in 10. avgusta praznoval otok Helgoland 100letnico, odkar je postal kopališki kraj. Omenjenega dne je bila ustanovljena kopališča Jakobu Andresenu Siemensu vzdana na Helgolandu spominska plošča.

Mar ste vi to, Florenca? je zašepetal presenečen in blažen... Toda...

otrok moj, pomislite vendar, da sem star že petdeset let... in da...

Njene drzne ustnice so mu zaprle usta. Toda tudi on je bil iz zemlje ljubezni, iz Turenke in vino mu je dalo mladeniško moč. Pričel je poljubovati Florenco...

Ko se je prebudil naslednjega dne je bil močno raztrpšen in težko se je spominjal nočnega prijatelja... Toda, ko je videl Florenco, ki je vstala in se hitro oblačila, mu je bilo vse jasno.

— Florenca, jo je nežno poklical. Zdrznila se je, pokrila lice z rokami in obrnila glavo.

— Florenca, je ponovil, kaj misliš?

— Mislim, da sem ničvredno deklet in da me boste odpustili iz službe...

— Kaj še!... Povej mi, ali me v rešnici ljubiš?

— Prav od srca, gospod Chantoiseau! Čutil je, da je iskreno govorila. Prijel jo je za roko in potegnil k sebi.

— Ne boj se, otrok moj... Samo eno je mogoče. Čez tri tedne boš gospa Chantoiseau...

Arsen je bil mož beseda... In po veseli proslavi svojega petdesetletnega samotarjenja, je postal dober zakonski mož.

»Drame« z dne 15. decembra 1921, sem obelodanil »Par besed o naši gledališki umetnosti«. Tu sem sprožil načrt, kako naj bi se temeljito poživela naša gledališka umetnost. Predlagal sem zvezo dramatičnih in sploh kulturnih društev, ki bi si naj pridobila več dobrih potovalnih režiserjev. Le-ti bi strokovnjaški nastudirali posamezne igre, reformirali odre s tehnične strani, sploh poenotili in dvignili odrski diletantizem na naši deželi. Umetniškimi gledališčem pa bi odkrili marsikak talent.

— In tega se misliš lotiti? S kom?

— Za sedaj še nimam nikakih zvez. Ponujal sem, ali saj veš kako je v naši deželi. Pa pogum je bil zmeraj v vipavski krvi. Izbral sem si za poskus 5 krajev v enem okrožju: Ptuj, Ormož, Središče, Ljutomer, Gornjo Radgono. Povsod imajo odre in radi igrajo. Tisti, ki igrajo z veseljem, čutijo potrebo šole, izpopolnjevanja. Zato jim bo nemara moja ponudba dobro rabila. Takole mislim: Izbral sem 5 iger: »Hlapce«, »Desetega brata«, »Magdo«, »Namišljenega« in »Bolnike« in »Kamelo skozi uho šivanke«. Vsak izmed teh krajev si izbere eno. Najprej čitamo v Ptuj, potem grem po vrsti v ostale kraje, se vrnem v Ptuj in aranžiram igro in pojdem v isti namen naprej, tako da v Ptuj vprizorimo in potem vprizore ostali odri vsak svoje. Sedaj pa bi gostovali med sabo. Zakaž ne bi šli Ptujčan v Središče in Ljutomerčani v Ptuj, če so dobri? Če se nam bo kje kaka uprizoritev prav posebno posrečila, se pridemo tudi v Maribor pobahat. Ni treba govoriti, kako zelo bi se s tem poglobil naš odrski diletantizem z igralske, tehnične, režiserske, inscenacijske in jezikovne strani. Narodni kulturi bi se storila velika usluga. Seveda bi potem prišli tudi drugi kraji na vrsto. Toda vse je v tem: treba je iti na deželo, k' debli in v korenine naroda!

In še nekaj: Na svojih potovanjih bom imel vedno pri rokavi svoj model odra, katerega prepričevalnosti podleže tudi največji skeptik.

— In gmotni uspeh?

— Računam, da bo dala vsaka predstava najmanj 500 dinarjev čistega. S tem je načrt izvedljiv. V Ljutomeru se že strinjajo, upam, da se bodo tudi drugod. Priznal sem mu, da bi bilo tako delo, če bi se dalo izpeljati, kulturno važnejše od dela med nezadovoljno, razvaideno in filistrsko inteligenco v mestih. In sva se počasi poslovila.

B. Borko.

Bernard Shaw

To je znameniti angleški dramatik in pisatelj, ki je minule dni slavil 70 letnico. Shaw je jako duhovit mož. Ima ostro pero in pikro besedo. Biča angleško družbo še z večjo ostrino nego je naš Cankar udrihal po slovenski družbi. Tudi kot človek je velik zabavljak, ki ima — kot pravijo — jako hud jezik. Nikomur ne ostane dolžan odgovora in o njem krožijo številne anekdote. Evo nekoliko Shawovih dvoplov in zgodb:

Nekoč je prišel v Monakov (München). Opazil je, da dajejo v gledališču njegovo komedijo »Candide«. Ker ni še nikoli slišal nobenega svojega komada v nemščini, je sklenil, da poide v gledališče. Prosil je hotelskega slugo, da mu nabavi gledališko vstopnico. Le ta pa je videl, da je Anglež in mu je rekel:

— Ali ni škoda denarja? Ne boste nič razumeli.

Ko mu je odvrnil, da ga to ne moti, je začel sluga kritizirati Shawovo komedijo.

— To vam je popolnoma za nič. Ne samo da boste razočarani, ampak tudi smešno se vam bo zdelo.

Shaw ga je zaman prosil, da bi mu omogočil to smešnost.

»Naposlada«, pravi Shaw sam, »sem spoznal, da sluga nemškega hotela noče s kupovanjem vstopnic za »Candide« škodovati svojemu dobremu imenu in sem si moral sam preskrbeti vstopnico.

Nekoč se je Shaw sestal z znanim raziskovalcem severnega tečaja Fritiofom Nansenom. Le-ta mu je tožil, da ga pogosto boli glava.

— Ali nite nikoli poizkusili najti — ga je vprašal Shaw — dobrega sredstva zoper glavobol?

— Ne.

— Glejte, to je čudno — je rekel Shaw — vse življenje ste se trudili, da bi odkrili severni tečaj, kar je navsezadnje ljudem vseeno — ali sredstva zoper glavobol, ki ga vse človeštvo išče, niste iskali...

L. 1903. je bil Shaw navzoč na premieri svoje komedije »Človek in nadčlovek«. Imela je lep uspeh. V parterju so burno ploskali, le na galerijah se je oglašilo par žvižgov. Ogorčen občinstvo se je obrnilo tja, a Shaw, ki se je zahvaljeval za ovacije, je dal z roko znamenje, da želi govoriti. Obrnjen na galerijo je dejal:

»Gospod, ki žvižgate, dam vam docela prav in sem enakega mnenja kot vi. Toda, kot vidite sami, sva ostala v veliki manjšini in ni trenutno nobene pomoči.«

Nekega večera je bil Shaw gost izvestne londonske družbe. Tu je sviral tudi neki violinski virtuoz. Domača gospa je vprašala Shawa:

— Kako vam ugaja njegova igra?

— Spominja me Paderewskega.

— Paderewskega? — je rekla dama presenečeno.

— On vendar ni violinist.

— Imate prav, gospa, ali ta-le tudi ni.

Pêle-mêle

x Izumitelj dežnika. B. Shaw pripoveduje v uvodu svoje komedije »Zdravnik v zmagi«: Ime Tomaža Hanwaya se nam je ohranilo radi tega, ker je tega moža dičila izredna hrabrost. Mož je bil prvi, ki si je na našem deževnem otoku drznil z dežnikom na ulico. Bil je radi tega policijsko kaznovan, češ, da na čudaški način straši ljudi. Njegov pradednik je bil, kajpa, zelo okoren. Ni ga bilo mogoče zapreti. Neka noseča ženska, ki je srečala Hanwaya z dežnikom, je baje od strahu porodila na ulici.

x Spomenik ptičim. V Zedinjenih državah imajo ptiči kot prijatelji človeka svojo tradicijo. V Salt Lake City stoji edini spomenik te vrste na svetu, ki je bil postavljen ptičim kot pomočnikom človeka. Bilo je to prvo leto, ko so Mormoni po dolgi in težavni poti prišli k Velikemu slanemu jezeru in so jeli ondi obdelovati zemljo. Setev je uspela in je obetala bogato žetev. Tedaj pa so priletele z gora črne kobilice, ki so uničile celo žetev in spravile uboge naselence v obup. Ostalo jim je pa dovolj zrnja za prihodnjo setev. Ko je žito začelo zopet klti, so se pojavile kobilice iznova in se vrgle na polja. Tedaj pa se je zgodilo nekaj nepričakovane: priletele so velike jate ptičev in so se zakadile v kobilice. Kmalu so bile uničene. V hvalo za ptičjo pomoč je prebivalstvo tega kraja postavilo ptičim lep spomenik, ki je stal 40.000 dolarjev. Spomenik simbolizira sodelovanje ptičev in ljudi.

x Kako velik uspeh ima reklama. Neke angleška tovarna mila je dosegla nedavno izredno velik uspeh s svojo duhovito reklamo, ki ji je malo enakih. Prva stran londonskega dnevnika »Daily Mail«, ki se tiska v nakladi približno pol milijon iztisov, je vedno izpolnjena s kako veliko reklamo. Inserat na prvi strani lista stane 15000 angleških liber, v našem denarju skoraj pol milijona dinarjev. Pred nekaj dnevi je bila ta stran posvečena reklamni novega izdelka neke tovarne mila. Inserat je imel v oglaševalski nakladi, s katero je dobil vsak čitatelj po nizki ceni kos mila. Na ta način je bilo zasloveno širimo Anglije in tovarna je imela toliko dela, da sploh ni bila kos naročilom. »Daily Mail« pa je bil tudi zadovoljen, kajti ljudje so list pokupili preje kot navadno. Tovarna je preskrbevala vse svoje prodajalne z 1.500.000 kosi mila, kakor iznaša listova naklada, ali ker se je medtem naklada povečala, ni bilo niti ta zaloga zadostna za sve, ki so prihajali z nakarico »Daily Maila« po cenejšem milu. Tovarno je stala reklama s cenejšim milom vred okrog 10.000.000 dinarjev, vendar pa je z uspehom reklame docela zadovoljna, ker je potokla več svojih konkurentov.

x Pet milijonov Smithov. Statistični urad zedinjenih držav je skušal dognati, koliko oseb ima v angloskih in nemških deželah priimek Smith (Schmidt). Ugotovilo se je, da njih število presega 5 milijonov. Samo v ameriški armadi služi 304.300 Smithov oziroma Schmidtov. Ime se pojavlja tudi v naših krajih.

x Latinsčina kot konverzijski jezik. V Nemčiji se delajo ureditveni poizkusi, v posteljo, ne zaspi takoj, marveč bere

uporabo; lahko bi nadomestila mednarodne umetne jezike kot sta ido in esperanto. V Berlinu je izšla že v osmi izdaji latinska konverzijska knjiga od Capellana, kjer so latinski govori o telefonu, o trgovskih in gospodarskih vprašanjih, naročilih pri krojaču in čevljarju itd. Skrivnost leži v tem, da se besedni zaklad in harsologija ne omejuje na staro plastično latinščino, marveč se obilno črpa iz srednjeveške latinščine, ki je bila res živi jezik. Ta sistem je izpeljal posebno dosledno v svoji učni knjigi latinskega jezika za odrasle dr. E. Leitl, ki podaja kar najmanj slovnice in čim več konverzijskega gradiva. V čitanko niso povzeti zgolj rimski klasiki, ampak tudi odlomki iz evangelija, Spinoze, Leibniza, Komenškega in drugih novejših pisateljev, ki so pisali v latinščini.

x Če se v uredništvu mudi... Nerodno stiliziran stavek, ki ga radi naglase, s katero mora delati, često zagreši časnikar, je lahko včasih usoden. Tako se danes italijanski listi radi obnoye smolo, ki se je zgodila 1. 1903 listu Giornale d'Italia. List je prinašal sila podoben opis življenja papeža Pija X. in je zapisal med drugim to-le: »Ko gre papež časnike in sicer, kakor smo dobro po-

učeni, razen Osservatore Romano tudi naš list »Giornale d'Italia«, nakar zapisi. Ta stavek je vzbujal po vsej Italiji veselost in »Giornale d'Italia« se še danes hudomušno rogajo, da je dobro usposabljalno sredstvo, ki celo papeža uspa.

x V kalifornijski kaznilnici. Mesto Lov Angeles v Kaliforniji si je zgradilo novo, ogromno kaznilnico, ki je stala 8 milijonov dolarjev. Kaznjenci ne čepo v temnih in vlažnih luknjah, marveč bivajo zelo visoko, v zadnjih nadstropjih oblakodera, kjer često tuli veter, kjer sivi solnce v celice in poletavajo ptiči in aeroplani. Kljub temu se je že mnogim kaznjencem posrečilo, da so pobegnili, čeprav ne za dolgo, ker so se zunaj kaj kmalu vlovili v policijske mreže. Navadno so si odpirali ključavnice s pomočjo vilic in žlic. Nekega dne so našli neko celico prazno, ne da bi bila poškodovana ključavnica ali stena. Ubežnik se je čez nekaj dni zopet pojavil v svoji celici. Ko ga je sodnik vprašal, kaj je počel, je dejal, da je imel neke majhne nakupe v mestu (!). Dol in gor je splezal po dimniku (zaprt je bil v 15. nadstropju). Kakor je videti, so razmere v tej kaznilnici dokaj idilične...

Iz življenja in sveta

Rodbinske žaloigre

Iz Berlina poročajo o strahotni rodbinski žaloigri v Lichtenfeldu pri Berlinu:

Tam bivajoči 70letni ravmateli Gross ima sina, ki je star 28 let in je nenormalen. Povzročal je očetu neprestane težave, zapravljal premoženje in se klatil po svetu. Oče se je bal, da bo nebojgli sin ostal po njegovi smrti brez pomoči in se je odločil, da je najbolje, če umrieta oba skupno. Minuli petek je nametil revolver na sina, ki je spal v postelji in je trikrat ustrelil. Kljub temu, da je bil sin ranjen, je skočil pokonci in pobegnil iz sobe. Ko so sosedje prihiteli na pomoč, so našli starega Grossa mrtvega. Četrti kroglo je bil namenil saniemu sebi in je zadel naravnost v srce. Sinoje rane niso nevarne in morda, da bo okreval.

V Frankfurtu se je pripetila drugačna žaloigra. Mladi uradnik Vilhelm Herrmann je prodir navsezgodaj v stanovanje Hufnaglove rodbine in pomeril revolver najprej v hčerko, nato na mater in slednjič na teto. Hčerka je bila takoj mrtva, mati je umrla v bolnici, tetu pa med potjo v bolnico. Vzrok je nesrečna ljubez, ki jo je gojil Herrmann nasproti lepi in mladi Hufnaglovi hčerki. Obilast človeške strasti je strašna, če jih človek ne umeje brzdati.

O tem nam tudi priča sledeči dogodek, ki po strahoti prekaša prva dva: V občini Romania na Rumunskem je 16 letni sin kmeta Nikolaja iz masčevanja ker mu domači niso hoteli dajati sredstev za njegovo razuzdano, izpričeno življenje, umoril vso svojo družino: očeta, mater in tri sestre. Da bi bil odvrnil od sebe sledove groznega zločina, je svoje žrtve zanesel v gozd tik občinske ceste, kjer so jih jutraj našli mimogredni ljudje. Najprej so orožniki mislili, da so zakrivali zločin blizu bivajoči cigani, ker pa je 16letni sin izpil iz hiše, je padel sam nanj in so ga takoj izsledili. Svoje dejanje je mladno priznal in ni kazal, da bi se kesal.

Dveurni zakon

Pred dnevi se je pripetil v Odesi nenavaden slučaj, ki je vzbudil precejšnjo senzacijo.

Sovjetski komisar Sigov se je seznanil z nekim dekletom in mu po nekaj urah pristranskega znanja ponudil zakon. Dekle je zahtevalo prvotno 24urni rok, da si premisli. Toda Sigov je moledoval toliko časa, da je končno pristalo in se še istega dne z njim poročilo. Stariši so sveda takoj privolili, kajti Sigov je bil uvelodna oseba. Po poroki sta zakonca odšla na nevestin dom, kjer je bila prirejena zakuska. Nato sta odšla mlada zakonca na možovo stanovanje, kjer je soprog začel po dveurnem zakonskem življenju ženi očitat, da ni niti duševno niti telesno sposobna, da bi mu rodila otroke. Izjavil je, da se je odločil ločiti se. Mlada ženica se je pričela jokati, on pa ji je dejal, da so minili dnevi sramu, odkar se nahaja Rusija pod rdečo zastavo. Nato ji je izročil 20 kopek, da se je lahko s tramvajem odpeljala domov.

Državno pravdnštvo je dekletovo tožbo zavrnilo, češ da je bil postopek njene soproga pravičen. Stariši so ga tožili pri vodstvu komunistične stranke, ki mu je podelilo ukor.

Sigov je dal novinarjem z ozirom na ta slučaj tole izjavo: »Beseda idealizem je za komuniste nepoznan pojem. Zgra-

žanje dekleta in njenih starišev nam služi le kot znak malomeščanstva, ki se ga še niso mogli odrešiti, kajti vsak komunist se lahko loči, kadar se mu zadi«.

Toda, ta izjava je bila v samem sovjetskem tisku močno ožigosana. Tisk svari merodajne činitelje pred posledicami tako napačnega razumevanja splošne svobode in ugodnosti.

Lastno nogo je snedel

V zadnjih dneh so imeli v Bosni (Belgijski Kongo) nenavaden proces. Nekega zamorskega kralja se je namreč pripetila nesreča, ki se tudi kraljev ne izogiblje, zlasti še ne zamorskih. Morali so mu odrezati nogo. Ko je bila operacija srečno končana, je nesrečnega kralja zaskominalo po njegovi lastni nogi in je zahteval od zdravnika, da naj jo vrne, ker bi jo rad snedel.

Evropski zdravnik seve ni hotel ugoditi vladarjevi želji, sklicujoč se na belgijski zakon, ki zabranjuje ljudozverstvo. Vznešeni pacient pa se ni zadovoljil s tem ugovorom in je proti belemu zdravniku in boječim vložil tožbo, češ, da mu nočejo vrniti njegove lastne nogo. Zamorsko sodišče je tožbo ugodilo in bolnica je morala vrniti nogo, da jo je domorodni vladar pohrustal, najbrže z ješihom in oljem. Dober tek!

Krvnik ruske revolucije

Ime nedavno umrlega šefa proslule ruske Čeke, Dzerdzinskega, ki ga nekateri označujejo kot največjega krvnika našega časa, kroži še vedno po vseh evropskih listih.

Kakor smo že poročali, je bila po njegovi smrti izvršena preiskava v zasebnem stanovanju Dzerdzinskega. Našli so njegov dnevnik, v katerem so bile zabeležene razne zanimivosti, ki so izzvale največjo senzacijo; deliti so jo morali celo boljševiški krogi, ki so vendar vajeni najstrašnejših zločinov in najbolj krvavih dogodkov. Še bolj zanimiva je njegova osebnostna korespondenca, ki jo je Dzerdzinski skrival v stanovanju. Iz pisem je razvidno, da je šef boljševiške Čeke imel tesne zveze z nekaterimi veleindustrijci, katerim je proti velikim denarnim vsotam dajal razne koncesije. Anketa proti obtožencem radi misteriozne smrti Dzerdzinskega napreduje zelo počasi, ker so v afero vpletene najuglednejše osebnosti sodobnega režima v Rusiji. Verjetno je da bo oblastim uspelo izslediti najtajnejše načrte tega krvnika. Ravno tako se bodo mogoče izsledili tudi načrti njegovih nasprotnikov. Najširše narodne plasti Rusije so s presenečenjem izvedele, da je celo Dzerdzinski, v katerega moralo se je neomajno verovalo, bil samo človek, ki je delal zgolj iz osebnih interesov in koristiljublja. Med korespondenco so najdena tudi njegova ljubavna pisma, ki so pisana nekaterim kompromitiranim osebam. Ta pisma so ruski časopisi takoj objavili, ne da bi imeli napram »krvavemu« človeku toliko spoštovanja, da bi počakali, da se ga pokopije. Izvedelo se je, da je od leta 1922. bil v ljubavni zvezi s Tatjano Bach, umetnico v Berlinu. Dajče da je bil organizator »narodne ekonomije« jako radodaren ljubimec. Svojo ljubico je vsako leto pošiljal v Pariz in jo zalozil z ogromnimi vsotami denarja. Odtod se je vračala z upravljalniško garderobo in se ponašala z njo med ruskim ljudstvom, ki mu je revolucija odvzela vse materialne udobnosti. Pri Dzerdzinskem so oblasti našle mno-

go denarja in dragocena darila. Radi teh škandaloznih odkritij so odredile, da se vse premoženje pokojnika zapečati, dokler se ne ugotovi, od kod izvira njegova imovina. Dobro je namreč znano, da je bil Dzerdzinski pred revolucijo velik revež. Političnim oblastim so znana vsa ta odkritja in tudi narod je v vsem dobro poučen, kljub temu, da se z nekaterih strani trdovratno taje celo taka dejstva, ki jih je policija sama objavila.

Največji pisalni stroj na svetu

Amerika odnaša povsod rekord. Tudi v izdelovanju pisalnih strojev. Da je glede velikosti strojev ne bi kdo prehitel, je neka newyorška tovarna pisalnih strojev, ki slavi tudi v Evropi, izdelala ne-

davno ogromen pisalni stroj, ki je sicer izkonstruiran docela po modelu navadnega stroja, samo da je vsak del silno povečan. Stroj je visok 18 stop., torej dvakrat toliko kot povprečen moški. Njegove posamezne tipke so take kot navadni stolci. Stroj tehta 1¼ tone. Na tem pač edinem stroju na svetu; ki je bil izdelan v reklamne namene, je bil nedavno natiptan rezultat tekme med Dempseyem in Carpentierjem in izobešen na uredništvu znanega newyorškega dnevnika. — Črke so, kajna, tako velike, da jih lahko najbolj kratkoviden človek prebere iz daljave. Ilustrirani listi so prinesli fotografijo tega orjaka med pisalnimi stroji. Na tem posnetku je videti, da sedi kraj tipk docela udobno šest oseb, na zgornji strojevi plošči pa še dva mladeniča s prekrizanimi nogami.

Iz ženskega sveta

Avg. Strindberg:

Iz „Modre knjige“

Enakost v zakonu.

Enakost — namreč zakonita — med možem in ženo se ne da nikdar izvesti. In če bi se bila tudi izvedla, bi ženska samo izgubila, kajti mož bi moral stvar uravnati tako surovo, kakor to zahteva tak položaj sam na sebi.

Čut za ženo, ki ga je priroda dala možu, je v vseh družabnih slojih tako razvit, da celo parija, ki se je poročila, respektira svojo ženo bolj nego samega sebe.

Pa bo kdo odvrnil: V nižjih družabnih slojih mož vedno pretepa svojo ženo, v višjih le izjemoma. Na to sem že nekajkrat odgovoril: Predno mož položi roko na svojo ženo, ki jo ljubi, se je morala žena že večkrat tako globoko ponižati, da je zadnje ponižanje zgolj neka oblika, ki je prišla sama po sebi.

Toda moža, ki ga je nepremišljena, sveta jeza prisilila k temu, da je udaril ženo, bo prijel takšen stud, takšna navličanost življenja, da se bo hotel ubiti.

V tem je tedaj dano jamstvo, da se bo z ženo vsekakor boljše postopalo nego z službo. Po zakonski sceni, v kateri je izrekel mož trde besede, ki pa so bile zaslužene, je on tisti, ki največ trpi. Tako trpi, da prosi odpuščanja, »ker je storil krivico«.

Oče odpušča svojemu otroku v nekončnosti; tembolj odpušča mož svoji ženi. Žena lahko laže, krade, vara; in vendar je mož nikdar ne toži. Odpusti ji in gre naprej. Spoštuje jo kot prej in nosi molče njeno krivdo.

Če bi mož enako varal in bi seštel njegove pogreške in ga obtožili, bi bil moral vse življenje presedeti v zaporu.

Poznam izobraženega moža, ki je nalezl neko vratno bolezen. Njegova iz-

obražena žena je izjavila, da se ni poročila zato, da bi bila bolniška strežnica, in če bo mož osem dni ležal in jo »obsodil k celibatu«, bo »šla na ulico«.

Mož je kmalu ozdravil in ko je bil ob njeni periodi obsojen k osemdnevni celibatu, ni seveda rekel niti besedice, ker je smatral to za samo ob sebi u-mevno.

Povodom nosečnosti je moral dva meseca živeti v celibatu; ni rekel niti besedice, temveč je imel sočutje z njenim stanjem.

Poznam moža, ki se je iz goreče ljubezni poročil z neko žensko. Potem je zadel ob inverzijo in opazil izvestno napako. Namesto da bi bil tožil, jo je tolažil.

In kaj je storila žena v zahvalo? Maščevala se mu je, ubila ga je; in on je umrl, ne da bi bil izdal njeno skrivnost.

Umorila ga je seveda z besedami in je vrgla vso krivdo nanj, ki ni nikdar niti z besedico omenil njene slabosti. Toda že samo dejstvo, da je bil odkril to napako, je zadostovalo; zato je moral umreti. On pa je iztuhlal neko fin-girano zgodbo o njem.

Koliko mož je pač že odšlo v grob s skrivnostmi svojih žen, ali pa zaradi teh skrivnosti?

Pravljica o Tobiji se lahko iznova pripoveduje in smrtni vzrok je treba natančno navesti, v kolikor tega zakon ne brani. Krepost je v najvišji instanci ženi plačilo, toda v zemeljskem življenju lahko spravi moža v veliko nevarnost. N. pr., če se je poročil z ljubljeno ženo in si želi otrok, medtem ko jih ona noče; in če mož iz čista čistosti noče ponižati nje in sebe, ga lahko to stane njegove nesreče.

Idiot, ki velja v svoji okolici za velikega modrijana, je nedavno povdaril, da obstoji enakost v zakonolomstvu. Leto je bojda za oba spola brez greha; ali enakosti kljub temu ni, ker je priroda stvar tako uredila, da žena — pre-

šestnica lahko vtihočapi v zakon krivega otroka, medtem ko možev prestopok te posledice nima. Namreč — ako proma-tramo zadevo zgolj z zoološkega vidika ...

Prevel B.

Podobaidealnegamoža

Po mnenju ameriške pisateljice.

Znano pisateljico Elinore Glyn smatrajo Amerikanci za prvovrstno strokovnjakinja v ljubavnih zadevah. Ameriška filmska tvornica »Metro Goldwyn« jo je angažirala, da sodeluje kot režiserka in svetovalka pri izdelavi filmov, ki se nanašajo na njene romane. Ko so zadnjič filmovali njen roman »Ljubezen in prestol«, je vprašal neki novinar Elinore Glyn, kakšen mora biti idealen mož, oziroma idealen ljubimec. Elinore Glyn je odgovorila takole:

Idealni mož ne sme lagati, mora imeti močno voljo in ne sme v nobenem slučaju dopustiti, da bi ukazovala žena. Mora biti smel in inteligentnejši od žene. Vedno mora biti gospodar in se ne sme izogibati dolžnostim. Nikdar ne sme biti potrft, pa najsi ga zadene še tak udarec. Mora biti simpatičen in podjeten kavalir! Končno mora čestokrat zatrti svoji dragi veliko ljubezen in sicer najprej z besedo, nato šele z dejanji.

Tako misli o idealnem možu Elinora Glyn. Na vprašanje, če pozna katerega med moškimi, ki bi imel vse te vrline, je odgovorila, da doslej še ni imela opraviti s takim moškim, da pa je Conrad Nagel, ki igra glavno vlogo v filmu »Ljubezen in prestol« približno soroden tipu idealnega moža.

Ruski glas proti „bubikopfu“

Neki ruski novinar je pričel v imenu svojih rojakov strasten boj proti »bubikopfu«, ki je osvojil ves svet. Najsi se vsi narodi in plemena — pravi obupno — zedinijo za to frizuro, najsi se vse moderne žene oblačijo s samim žepnim robcem, ruski ženi vendar ne bi bilo treba, da se pridruži temu nenaravnemu skoku mode. Nienemu slovanske-mu obrazu ne pristojajo kratko ostrizeni lasje. Široke kosti v obrazu, doslej tako lepo zarobljene z lasmi, izgledajo sedaj surove in jemljejo sleherni znak nežnosti in lepote. Rusinje, zamislite si Gotheovo Grethen z bubikopom in pomislite, kako bi izgledale v vašem krasnem saraфанu z moško frizuro. Dolgi lasje, opevani skozi stoletja od pesnikov in slikami od umetnikov, so vam dajali pravi izraz.

Z vašo frizuro ste lahko nedolžne, kakor Madone stopile pred oboževalca in ste mogle s svojimi divnimi kitami v trenutku osvojiti srce vsakega moža; z malimi izpremembami lege las, ste izpreminjale obraz. Danes pa ste dolgočasne. Bodisi, da ste na plesu, bodisi

doma v pijami, vedno izgledate enako — nežensko. Vem, da boste odgovorile, da ste se z moderno frizuro osvobodile frizerjev. Toda, vi lažete, ravno narobe je. Če je lepo vreme, nas prosite, naj malce počakamo, da vas brivec med tem olepša. Ako je grdo vreme, pa umirate od skrbi, ker se ondulacija razsipa. Postale ste bolj kot kedaj poprej sužnje frizur. Mnoge gospodinje ne sprejemajo osobja z bubifrizuro, ker ne žele, da bi služinčad izgubila ure in ure pri negovanju las in zanemarjala gospodarstvo. Prikupila se vam je nova frizura, ker se vam ni treba česati.

Sramota! Podobne ste hčeri, ki je pred plesom vprašala mater: ali si naj umije roki ali naj obleče rokavice? Nihče se več ne briga za lepoto ženske glave. Vsak ima samo še malo smisla za opazovanje stvari na njeni možakarski zunanjosti.

Resolutni obtoževatelji bubikopfa se zgražajo tudi nad prekratko oblečeno Evropejko in pravi, da se pred leti niti v kopališču niti v gledališču ni videlo tako slabo oblečenih žena, kakor se srečujejo danes na ulicah. Svoj članek je zaključil: Kratki lasje, kratka krila, kratka pamet.

To sedaj imate, spoštovane dame z »bubikopom«. Bo-li kaj zaleglo?

Lipski velesejem

največji velesejem sveta:

11.000 razstavljalcev iz 21 dežel
160.000 kupcev iz 44 dežel

Jesen 1926:

29. avgusta do 4. septembra

Tudi za Vas je obisk velikega pomena!

Podrobna pojasnila daje:

o potnih listih, posebnih
vlakih, preskrbi stanovanj,
pošiljanju tiskovin častni
zastopnik

W. Strohbach, Maribor

Gospodarska ulica 19

Lipski sejmiski urad, Leipzig

Dijaška stanovanja

oddaja brezplačno pri „Mar-
stani“, Rotovski trg 4. 1643

Slikarski učenec se sprej-
me proti

plačilo A. Vaupotič, Sodna
ulica 16. 1633

**Stalne poplave povečujejo bedo.
Kupna moč konsumenta pada.
Komur ostane blago na skladišču,
zgubi denar na obrestih.**

**Mi ponovno znižujemo cene,
da postrežemo vsakogar ceno.**

Rotto

Vogalna hiša, enonadstropna, z lepim velikim vrtom, primeren za starbeni prostor, ter gospodarskim poslopijem in prostim stanovanjem se takoj prodaja. Ruška cesta 13. 1650

Posrežnja se išče za dve osebe, katera bi prišla pospraviti hišna dela enkrat na teden. Naslov v upravi. 1631

Učenca sprejme galanterijska trgovina **Drago Rosina**, Vetrinjska ul. 26. 1657

Prodaj močne gare, različno pohištvo, moške obleke. Anton Kolenc, Tržaška cesta 5, blizu Tezna. 1641

Soba se odda. Ob železnici 8, vrata 7. 1656

Soba v sredi mesta se takoj odda. Naslov v upravi lista. 1652

2 ali 3 dijaki se sprejmejo na dobro in celo oskrbo. Soba zračna in električna razsvetljava. Naslov v upravi. 1640

Bernardinski psi, 7 ted stari so na prodaj. Maribor. Kopitarjeva ul. 8. 1628

Učitelj sprejme na stanovanje in hrano dva dijaka ali dijakinji. Ponudbepod „učitelj“ na upravo. 1645

Hiše posestva v mestu in okolici, tudi za vpokojence in obrtnike, mline, gostilne in trgovine na prodaj in v najem. Nasloviti: „MARSTAN“, Rotovski trg 4. 1644

3 dijakke vzamem na stanovanje in dobro hrano. Naslov v upravi. 1651

Učenci ali učence se sprejmejo na stanovanje in hrano. Kopitarjeva ul. 14. pritličje, levo. 1617

Učence nižjih razredov sprejme na stanovanje in hrano boljša družina. Dobra vzgoja in nal. orstvo. Naslov pove uprava lista. 1618

Okusne foto-razglednice izdeluje po najnižji ceni M. JAPELJ, foto-atelj Aleksandrova c. 25, Trgovski dom. 1565

Dijaki se sprejmejo na celo ali delno hrano in stanovanje v Tvrniški ulici 15/I. Koroški kolodvor. Vprašati med 12.—15. uro. 1556

Zamenjam stanovanje 4 sobe, kopalnica s pritlikinami v II nadstropju Aleksandrove ceste proti sličenemu v pritličju. — Kupi se družinska hiša ali vila s prostim stanovanjem. Ponudbe na upravo lista. 1659

Iščem boljšo gospodično, Slovenko, za dopoldanske ure k 5-letni deklici v svrhu konverzacije. Naslov v upravi lista. 1636

Otroška posteljica. skoraj nova in otročji voziček ceno na prodaj. Nova vas 27. 1660

Mesarija, dobrodošla, z vsem inventarjem se odda v najem. Naslov v upravi lista. 1649

Ekspozitura „Marstan“ se nahaja Aleksandrova cesta št. 45 v gostilni nasproti kolodvoru. 1642

Kyffhäuser — Technikum
Frankenhausen 76
Ing. Šota za avto in strojogradbo, elektrotehniko. Posebni oddelki za poljedel. stroje in zrakoplovno teh.

KLUB-BAR

16.—31. avgusta
VELIKI PROGRAM
z znamenitimi atrakcijami
Welmont-Duo
American — Colored
Entertainers
Clara Chaumont — Inge Breton — švedske plesalke
Pia Sallelerie
Carola Ruska
ARCANO
kralj tatov. 1614

Le specialist zamore strokovno popraviti Vaše pisalne stroje
Mehanik Ivan Legat
Piva specialna popravilnica pisalniških strojev

MARIBOR, Vetrinjska ulica 30
Telefon 434
Zaloga novih ter rabljenih pisalnih strojev! 1603

Salame

la novo blago, povsem zrela, ravno tako masti in slanino, razpošiljam po pošti in železnici. Cenik na zahtevo pošiljam brezplačno. Iščem zastopnika (agenta). **Milivoj Putnik**, Tvrnica salame in prekajenega mesa, Bela Crkva (Banat). 1631

Naznanilo!

Slavnemu občinstvu, znancem in prijateljem naznanjam, da prevzamem v nedeljo 15. avg. znano gostilno pri Benderju, Pod mostom 4. Točil bom pristna vina, žganje, sadjevec in čaj. Gorka in mrzla jedila kakor tudi prave domače svinjske klobase vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba solidna. Za mnogo-brojen obisk in naklonjenost prosita

Josip in Ana Fleis.

ZAHVALA

Ker sem svojo hišo prodala, se tem potom vsem prijateljem in znancem ter cenj. gostom najtopleje zahvaljujem za naklonjenost izkazano mi tekom let gostilniške obrti, s priporočilom, da isto ohranite tudi mojemu nasledniku.

MARIJA OROVIČ
restav. „Vetrinjski dvor“

NAZNANILO

Ob prevzemu revstavracije „Vetrinjski dvor“ se vsem svojim prijateljem in znancem, kakor tudi vsem dosedanjim cenj. gostom najtopleje priporočam za nadaljno naklonjenost. Kot priznani gostilničar se bodem potrudil vse cenj. goste v polni meri zadovoljiti.

HINKO KOSIČ
restav. „Vetrinjski dvor“

PERILO IN OBLEKE

PLATNO, SUKNO, PLAVINO, VOLNENO BLAGO, NOGAVICE, NARAMNICE, ROBCE, KRAVATE, PREDPASNIKE, POSTELJNO PERILO I. T. D.

KUPITE NAJBOLJŠE PRI TVRDKI 1004

I. N. ŠOŠTARIČ
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13.

ZALOGA POHIŠTVA

Velika zaloga pohištva, lastnega izdelka od najpreprostejših do najfinejših izdelave. Prevzemajo se vsa mizarska in tapetniška dela. Prost in neobvezen ogled. Ceniki franko. Cene radi uvedbe zelo nizke!

ZDRUŽENI MIZARSKI MOJSTRI MARIBORA
ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO — GOSPOSKA UL. 20

K lahni obleki kupite platneno obutev

Ponovno znižujemo cene!

Moški beli ali sivi

Din 99.-

Ženski vseh barv

Din 65.-

Otroški beli

Din 49.-

1638